

Latweefchu Uwifes.

Nr. 23. Zettortdeenâ 7tâ Zuhni 1851.

Par Latweefchu rakstitajeem, jeb leez
wehrâ ir to ohtru atbildeschanu
us Nr. 20.

Ir muhsu firds preerzajahs, kad kahds dsim-
mis Latwis mums kahdu rakstu atfuhtha. Ta
jelle rahbidama rahda, ka ta sapraschanas
gaifmina tehruw semmê wiffur jaw fahf swih-
stin swihst. Ta ffohlu-zelfchana ir ta
faule, kas patlabban lezz un scho rihta blah-
fmu isdohd. Bet kad masa gaifmina reete,
tad ir nei tumfchs, nei ihsti gaifchs. Tâpat
tas taggad ir ar muhsu Latwjeem. Tee wehl
ne ir nekahdâ pilnigâ gaifchumâ. Woi nu
flohlmesteri wainigi, jeb ffohlas-behrnu wez-
zaki, kas behrnus tiffai par garu laiku us
flohlu raida, pee wainas ir, ka jaunektu leela
puffe par pufsflohla-lehzejeem jeb Wahzu jaun-
kungeem tohp isaudsinati — to jums mihtais
„E. F. Schönbergis“ nu pat Uwifes Nr. 17,
18 un 19 ir isstahstijis. Mannim tas tâ is-
rahdahs: kur naw itt pilnigs ffohlmesteris,
tur schim ta leelaka waina jaleef; bet kur ittin
teizams ffohlmesteris darbojahs, tur nesapra-
schi wezzaki paschi wainigi, faweem behrneem
ffohlas labbumu ar fawu aplamu prahtu un
darrifchanu panendami un isnihzinadami.
Muhsu Selgawas Beeluppe taggad bij pilna
mallas, kas no augfchenes atnahze. Ta nu
Selgawneekt ne briftu eefschâ un ar leelahm
mohlahm wifsbeidsamu pagali pee mallas ne
iswilktu, tad pee pahrtifchanas ne buhtu
nahkufchi, bet seem kâ pruhfchi aukstâ ais-
krachfi nosaltu. Ta tu fawam dehlam ne
wehlefi ffohlas gudribâ dsilli eebriht un stipri
publetees, teekams winsch wifsbeidsamo
ffohlas mahzibu isfuhzis, kâ bittite no seeda
ne aiskreen, pirms ta to beidsamu faldumu

ir isfihduse — tad — woi ffohlâ bijis jeb ne!
Zahds sehns ne buhs ne schis, ne tas!

Wehl ar preeku japeeminn, ka muhsu mihtee
Uwifchu rakstitaji no Latw. zilts leelâ puffe ir
labbi ffohlati wihri. Zits tik ffohdri raksta
Wahzu grahmatu, ka preeks ir lassihf. Bet
kad tee nu kahdu Latw. rakstu atfuhtha, tad
ir ko brihnitees, zil nelabbi dascham tee wahrdi
eet. Gohdigs, weenteesigs arraju-wihrs tik
ko tiffai tahdu stahstu warr saprast. Kalabb
ne? Salabbad, ka ta ir fajaukta walloda.
Tee wahrdi ir wairak us Wahzu, ne kâ us
Latweefchu wihfi falikti — jeb arri tee stahsta
tahdas leetas, ko labbi mahzits Wahzu zil-
weks gan sinn un warr saprast, bet kas mihtam
semme s-fohpejam ir un paleef ne saproh-
tama leeta. Woi schee rakstitaji tad ne ir
labbi ffohlati wihri? Irr gan. Bet tee ne
ir latwifchi, bet wahzifchi ffohlati, tee wiffu
fawu gudribu no wahzu wallodas un wahzu
grahmatahm ir eedabbujufchi. Itt kâ tee, kas
tohs latw. kamsolifchus un baltas uhsas fenn
deenahm jaw ir atmettufchi un ar wahzu dreh-
behm apraddufchi staigahf, ne buht wairs ne
sinn kâ grohsitees un ko darriht, kad teem
semneeku drahnas un arks atkal buhtu ja-
nem; — tâpatt tee kas ar wahzu wallodu
ween raddufchi, arri wairs ne sinn to ihstu
latw. wahrdu useet, kad tee latw. fahf rak-
stihf. Tee tohs latw. wahrdu tâpat fahf
list, kâ Wahzeefchi to fawâ wallodâ darra.
Bet swirbulis ne dseeb zihruka dseefmu un
kunga jahjamais ehfelsis zittadi kahjas zell
un fawu struppasti zittadi grohsa un wanda,
ne kâ gohdiga semneeka fehwe arklâ jeb fuhdu
rattos eejuhgta. Lepnais kunga jahjamais
pee semneeka darba ne kur ne derr! Ta kah-
dam Kursemmes brahlitim arri laimetohs tah-

dam danzmeisterim muggurâ kahpt, tad lepnaid ehrefelis baura papehschus pawehderâ nomannijis, tahdus stikkus un nickus fahks rahdht, ka jahrtneeks Deewam pateiks, ja winsch augfchupehdu kridams ne irr pakausi pahrelausis. Wahzeescheem irr zittada wahrdu istschichana, ne ka Latweescheem. Ja es latwiski rakstidams wahrdu pehz wahrda tapat salikschu, ka Wahzeets runna un raksta — tad semneeks to ne warr fapraest, un atkal, ja es wahzisti runnadams tohs wahrdu ta istschichu, ka Latweeschi sawâ wallodâ radduschi runnaht — tad lungi manni apfnees. Tapehz lai ne tizz: ja kahds proht labbi wahzisti, tad winsch arri drohschi warr latw. rakstht. Ne! Latweeschu wallodâ pareisi un ta rakstht, ka iltatrs nemahzihts arraja wihrs un ir behrns to warr fapraest, irr gruhta leeta. Bes labbas mahzibas to neweens wahzisti skohlahts wihrs ne isdarrihs.

Es nu gan ne esmu ne kahds meisteris, bet tik tahds, kas pehz ta steepjahs, ka es to warru fagrahbt un pats ismahzihts tapt pareisi Latwiski rakstht; tomehr es esmu nodohmajis te kahdas mahzibas isdoht: ka teem jadarra, kas sawus latw. rakstus ta gribb isdoht, ka tee irr pateesi derrigi, ne teem skohlateem wihtreem un lungeem, bet teem neskohlateem latw. arraju laudim. Es sawu padohmu te istschichu, netadeht, ka es jaw „dohmajohs buht stahwohts,“ bet tadeht ka es zerreju, wissi gudri gohda-wihri mannim sawu rohku pafneegs, „lai es ne krihtu!“ Es tahs mahzibas tiklai gribbu usfahkt, tad gan buhs zitti, kas tahs jo skaidri lihds gallam wisseem par labbu isweddihs.

1. Mahziba. Kad tu raksti, lai tawi raksti drikkes tohp eespeesti — tad peeminni papreeksch, ka gudri un negudri, lehnprahtigi, bet ir mehditaji to lassihb un iltatrs wahrdinsch un rakstu gallinsch neschebliki tohp teesahts. Updohma, ka tewim wairak nego hda, ne ka gohda no ta warr zeltees. Tapehz ismahzees papreeksch labbi tahs grahmatas, ko lungi nosauz par latw. Grammatik un Lekikon, lai

tu skaidri sinni, kahdi irr tahs latweeschu wallodas likkumi un aplam prett teem ne grehko.

2. Mahziba. Moklaufees papreeksch labbi, ka tee Latweeschi sawus wahrdu weenu pee ohtra leek, tad nomannisi, ka teem ta wahrdu istschichana pawissam zittadi eet, ne ka teem Wahzeescheem. Kas nu gan irr gruhts darbs, te wajagad usmannigam un pastahwigam buht. Labbu paligu us to tewim dohschu ta: Moklaufees labbi, kad kahds dsimmis Latwis ar wahzu mehli fahk puhletees un pirmas waggas wahzu wallodas druwâ dsenn. Tad winsch tohs wahzu wahrdu ne leek pehz wahzu kahrtas, bet tapat faleek ween pehz ohtra, ka jaw Latwis sawâ wallodâ. Winsch ne fakka: „Das Pferd geht nicht von der Stelle,“ bet winsch fakka ta: pehrt nil jeht un nil jeht. Pehz schihs istschichanas tu nu drohschi latwiski ta warri rakstht: sirgs ne eet un ne eet. Seb: Ne raksti ka Wahzeeschi fakka: Es gribbu mihtaki prohjam eet, ka to darriht; bet raksti: es labbaki eeschu prohjam, ne ka to darrihschu; jo tahds fakka wahzisti runnadams: „Sk besser werden jeen wort, nil das duhn!“ Ja tu dsirdi: „Preilen schule abe wort gewihrt,“ tad raksti drohschi: „Preileni skohla esmu noweddis,“ bet ne raksti ka Wahzi fakka: Es esmu to Preileni eelsch tahs skohlas weddis! Wahzeets fakka: pee tahs semmes leet — bet Latweets: semme leet! — Wahzeets latwiski rakstidams labpraht ta raksta: Epsi tu to darrijis? un atbild: Ja! mangs lungs! Bet Latwis fakka ta: Woi tu to darrijis? un atbild: Darrijis! zeenigs tehws! — Ja dsirdi: Dp wehrt apkrepirt? un atbild: Wehrt lehpt! — tad ne raksti: Srr tas sirgs sprahdsis? un ne atbildi: Ne! bet raksti drohschi: „Woi sirgs nosprahdsis?“ atbildi: „sirgs dsihws!“

(Zurplikam wairak.)

Derriga sinna grahmatu mihtlotajeem.

Sau aispehrnâ gaddâ fcho Awihsu 44tais nummeris sinnu dewe pahr daschahm grahma-

tahm un raksteem, kas Rihgā pee nelaiķa mahzītāja Trey atraiknes dabūjamās; bet kad nu ta zeeniga mahte apnehmufehs dasčas no schahm grahmatahm par gluschi lehtu naudū pahrdoh, tad ne warram kawetees, to mihtēem lassitajeem darriht sinnamu.

1. Latweefchu draugs, no teem gaddeem 1833, 1836 lihds 1845, katris gaddagahjums maksa tik ween 15 kap. f. — Schahs lappas lihdsigas muhsu Uwifehm un tur eefchā warr lassiht dauds jaukus stahstus, sinnas und mahzibas, kas derr pee prahta zillafchanas un apgaisnoschanas.

2. Latweefchu drauga pawaddons, no teem gaddeem 1840 lihds 1845, katris gaddagahjums maksa 25 kap. f. — Schinnis lappas lassamas sinnas pahre Deewa walstibas leetahm un kār preezas-mahzibas sluddinaschanu eet paganu semmes ic.

3. Deewa wahrdu mihtotajeem tē daschadus spreddikis, lihdsibas, stahstus, dseefmas un sinnas rohlā dohd Hermann Trey ic. No schahm grahmatahm irr 3 sehjas jeb gaddagahjumi, katris gaddagahjums tur 480 lappu puffes un taggad maksa tikween 25 kap. fudr., eefects 30 kap. f.

4. Apzerefchanas par stahsteem no Abraāma. Schihš apzerefchanas peepilda 17 bohgenus un maksa tiklai 15 kap. fudr. — Scheitan nu muhsu mihta Wantenius spehzigi un tohti patihkami spreddiki lassami un no teem teefcham warr fazziht: kas nahk no firds, tas eet pee firds. Ikkatris, kas sehohs spreddikus lassihš, no firds wehlehs tam mihtam nelaiķim weegli duffu semmes-kehpi un muhschigu lihgsimibu debbes dsihwohlds.

5. Slimmineekeem par swehtigu usskubbinaschanu un par ihstenu apmeerinaschanu. 3½ bohgeni, maksa 3 kap. f. Tē wahrgulischeem eepreezinaschana behdās un fēlba firds-apmeerinaschana, kad slimmiba kaulus grausch un nahwe tuhwu rahdahs.

6. Diweem kungem zilweks ne warr kalpoht. 1 wefels bohgens no Latw. drauga pawaddona, kas maksa 1 kap. f. — Brangs

spreddikis pahre Matt. 6, 24—34., kas mahza, ka peederrahs tik Deewam ween kalpoht.

7. Wahrdi, par fataifischanu teem, kas grihb swehtu wakkarinu zeenigi baudiht. ½ bohgens no Latw. dr. pawaddona, maksa ½ kap. f. — Tohti derriga mahziba katram, kas ta Kunga wakkarinu grihb baudiht sawai dwehselei par swehtibu.

8. Skohlas-behrnu Deewa-luhg-fchanas. 15 lappu puffes Sniski. Maksa 1 kap. fudr.

9. Pershini, ko weegli warr ismahzitees, 24 lappu puffes Sniski. Maksa 1 kap. f. — Schi grahmatina skohlas-behrneem tohti derriga, jo tē bihbeles un dseefmu perschi ar gudru sinnu falikti, ko pa gabbakeem teem warr usdoht no galwas ismahzitees.

10. Spreddikis, kas tappis teiktis weenā basnizā, kad tai draudse tai-fijahs sahtibas-beedribu ezejt. 10 lappu puffes Sniski. Maksa 1 kap. f.

11. Sinnas pahre sahtibas-beedribahm. 20 lappu puffes Sniski. Maksa 1 kap. f. Abbas schahs grahmatinas mahza un parahda, kahda derriga un tohti waijadziga zilwekam ta sahtiga dsihwofchana un ka bes tahs ne mas ne warr debbes-walstiba kluht.

12. Dahrga meddus lahfitē is ta almina kalna Kristus, jeb ihšs pamahzischanas wahrs, ko wisseem swehteem un grehzineekeem par labbu irr farakstijis Tohmas Wilkof. 32 lapp. p. Sniski. Maksa 1½ kap. f. Schinni grahmatina lassamas ar pascheem swehteem Deewa wahrdeem apstiprinatas mahzibas, kār zilwekam buhs sawu firdi ismekleht, lai dabbutu atsiht, kahdā zeklā ta irr un kad atsihst, ka efoht no ta labba zekla nomaldijufehs, tad pamahza, lai dohdahs pee Jesu, kur ween meeru un duffeschanu sawai dwehselei warr atrast. Wissas schahs mahzibas tē irr tik gaischi faliktas, ka ikkatris weegli tahs warr saprast.

13. Swehtas gudribas grahmata, jeb kristiga mahziba, kas jatizz un kār jadsihwo, pehz bihbeles stahsteem un leezibahm. Skohl-

meistereem un fohlas behrneem par labbu latwisti pahrtullkota. Rihgâ 1841. 124 lappu puffes Sniski. Makfa 5 kap. f. — Kas schai grahmata lassams, to jau tas wirsrahts istabsta un tapehz të ihpaschas uesteifchanas ne waijaga.

14. Tahs feschpadefmit leepas Smilkteneekds. 20 lapp. p. Sniski. Makfa 1 kap. f. — Schis tohti jauks stahste farakstihst no nelaika Dohrbes mahzitaja Rungler. Mahzibas të schinni stahsta irr tahdas, kas zilweku no grehku-meega istrauze un stubbina labbotees.

15. Wezzi laiiki labbi laiiki. Diwu semneeku farunnaschana pahr wezzeem laikeem, kâ muhsu semme gahjis no Wahzeefchu atnahschanas lihds patt muhsu deenahm. 3 Latweefchu drauga lappas, makfa 1 kap. f.

16. Sinna pahr to ehrkfschku stabbu, kas Uhr-Rihgâ pee leelas Peterburgas-eelas redsam. 2 Latw. drauga lappas, kur pats tas ehrkfschku-stabs, kas wehl preeksch pahri gaddeem të Uhr-Rihgâ bij redsam, bilde irr israhdihts, lihds ar to stahstu, kadeht tas stabs tur stahdinahst. Makfa 1 kap. f.

17. Kahрте no wezzas Suhdu semmes. Schè wiffas tahs semmes mallas un weetas, kur muhsu Pestitajis ar farweem mahzekteem staigajis mahzidams, skaidri usfihmetas un tadeht katram Deewa wahrdu mihtotajam un bihbeles lassitajam tohti derriga. Makfa 3 kap. f.

Wes schahm të minnetahm grahmatahm wehl pee tahs paschas atrailnes dabbujamas tahdas:

1. Bihibeles katkismus. Rihgâ 1838. 96 lappu puffes Sniski. Makfa 15 kap. f.

2. Swehti stahsti is Deewa wahrdeem islassiti no U. Döbner. Rihgâ 1841. Pirma dalka 132 un ohtra dalka 96 lapp. p. Sniski. Makfa ne-eefeti 30 kap. f., eefeti 45 kap. f.

3. Sinnas pahr Mahrtinu Lutteru. Makfa 10 kap. f.

4. Daschadas behru wallodas. Makfa 10 kap. f.

5. Swehta luhgfschanu grahmata preeksch saldateem, kurkeem Luttera tizziba. Makfa 10 kap. f.

6. Kâ gahjis pasaulè ar kristigu tizzibu? Stahsti, ko pahrtulloja is Wahz wallodas J. H. Trey. 120 lapp. p. Sniski. Makfa eefeta 30 kap. f.

7. Kâ jaunekki Beeldeenas swehtkus swehti. Makfa 2 kap. f.

8. Kâ jaunekki Waffaras swehtkus swehti. Makfa 2 kap. f.

9. Luttera masais katkismus wahzissi un latwisti. Makfa 5 kap. f.

10. Sinna no teem swehtdeenu un swehtku Ewangeliu meem un Bekzioonem, pahr ko, bes teem jau eerasteem, Rihgas basnizas-teefa farwas walsts mahzitajeem uswehlejuse zittos gaddos spreddikus fazziht. Makfa 5 kap. f.

„Wiss raksts, no Deewa eedohst, irr arri derrigs pee mahzischanas, pee pahrleezinaschanas, pee norahschanas, pee pamahzischanas, kas irr eeksch taisnibas; ka tas Deewa zilweks irr pilnigs, pee wiffa labba darba pilnigi faitaihts.“ (2 Tim. 3, 15—17.) U. L.

Speegeku brahketaja.

Kattrihne bij lehtdabbiga seewa,
Kas jauniba bij itin smukka, teewa.
Us wezzumu ta tikke nesmulka eeksch waiga,
Un arri ne bij wairs tik mohscha, naiga.
Schi kahd'reis speegeli, kad stattjusees, — fitte
Tam speegelim, ka schis pee semmes kritte
Un saplihs. Nu zittu speeg'li meklegt dabbu,
Kas winnas gihmi rahditu jo kohschu, labbu;
Det schinni luhkofsees ta atrehn sawu seiju
Tapat nekohschu; — nu — nopustabs lihds ar wehju,
Un dusmas isfauze; „Preeksch gaddeem, ja nudee
Dij speegeli jo gaischaki ne schee!“ —

Fai peeteek mums ta mahziba scheit flahst,
Ka ne buhs wiss mums pasauli norahst,
Ka ta irr slihta, — kad paschi slihti tappusch!

E. S. S.

B r i h w d r i f f e h t.

No juhrmallas-gubernias augstas waldischanas puffes: Collegienrath v. Braunschweig, Jensor.

No. 200.

U w i s c h u
B a s n i z a s

Nr. 23.

peeliffums.
S i n n a s.
1860.

S a n n a s s i n n a s.

No Grohbinas puffes. Gameefnes pagastâ no 6to us 7to Juhni f. g. ugguns paschâ puffsnahti bij iszehlees no namma tahdâs mahjâs. Gan fastrehje glahbeji no klahstejeem kaimineem, bet no glahbschanas ne dohmaht wairs ne warreja dohmaht; tikkai tohs gullofchus zilwekus wehl knappi to spehje glahbt; jo ugguns jau bija wiffu to ehku apnehmufti, 11 zilwefti gan laimigi sawu dshiwibu isglahbuschi; bet af breefmas! Weena 70 gad. wezza feewina, kam azzu gaismina bij suddufti, ugguns-breefmas sawu nahwi atradde! Glahbschana ne bij wairf eespehjama; lihds pullsten 4treem no rih-ta dshiwojama ehka un flehti ugguns par pelnu kappinu bij padarrijusi; zittu nelo wairs ne atradde, kâ tikkai gabbalinu no nelaimigas mahtes meefahm, kas no gohdigeem zilwekeem us fwehtu duffeschannu tiffle pawaddihts, fur wehsâ kappina wairf nelah-das fahpes ne mannihs. Lai tur wegli dufs, lihds ta stunda, nahks, kurrâ wiffi, kas irr kappôs, Winna balsi dshirdehs. Un isees ahra tee, kas lab-bu darrijuschi, pee augfcham-zelshanas us dshiwibu. Jaha. 5, 28. Tee no ugguns-breefmahm isglahbti zilwefti nu bija gluschi bes maises un drehbehm; bet Deews, kas tam wifsmasakam tahrpinaf sawu barribinu dohd, arridsan par winneem gabdaja, peefuhtidams kristigus zilwekus, kas tohs atkal ap-gehrbe un pabarroja. Gan nu tur wehl irr wai-manu un affaru papilnam, to Deews ween ware noflaugiht, mohdinadams wehl zittus kristigus brach-tus un mahfas, kas tuwakem palihdfigu rohku pa-fneeds.

J. F. W. K.—y.

Kurfemme. Illufstê tai 19tâ Merzi weens Schihds Kattoku tizzibu peenehme un basnizâ wifas drauds. preelshâ tappe kristihts. Turprettim pagahju-fchâ gad. weens Schihds, kas Kattoku tizzibu klosteri

mahzijahs, kad nu pee kristifchanas waijadseja eet, isbehdse! — Tai 26tâ Merzi Swentes muif-chas brandwihna bruchsi weena meita wahroschâ brahgâs kubbulâ us galwas eekritte; Gan tuhda! tappe us lasareti nowesta, fur dakteru kungs idbeenas klahbt bija, bet glahbschanas wairf nelahdas ne bija; treschâ deenâ sawu dwehfeli islaide. Schi fleppeni brandwihna kambari bija eelihduse un pee-dsehrufces. Schi meita jau dauds reis bija apfohli-jusees brandwihnu ne dsert, bet sawu fohlischanu daudsreis pahrfahpuse. Sawu tehnu tizzibu jau fenn bija astahjuse un zittu peenehmufe! — **L i k n a s** zeen. gahwa kungs Sihbergis no Wahzfemmes pah-nahzis, 14tâ Jubli Swentas muifschâ bija un pagasta wezzakam peeteize, kâ tam buhs gabdaht, ka faudis gohdigi dshiwu un brandwihnu ne dsert, un ja kas schohs likkumus ne ispilda, tad tahdam buhs mahjas waldifchannu atteikt. 4 brandwihna bruch-schus aisflehde un pa wiffseem frohgeem aisleedse brandwihnu pahrdohht, tikkai allu ween buhs froh-geht. W—g.

Tew ne buhs eekahroht tawa tuwaka namnu.

Starp teem desmits baufleem, kurreus Deews tas kungs par muifschigu leezibu fwehtôs rafftôs lizzis usrafftihht, winsch arridsan diwus bauflus irr dewis, kurreôs winsch mums tauna eekahroschannu irr aisleedsis. Deews schohs bauflus tapehz irr de-wis, lai zilweks to ween par grehku ne turretu, kas wahrdôs un darbôs noteek, bet apdohmatu, ka arri-tas irr grehks, kas dohmâs noteek. Jo no ka zitta tad grehki zekahs, kâ weenigi no taunahm firde-dohmahm, tâ kâ jau muifsu kungs un Besitajâs pats fallâ: „No tahs firde nahf taunas dohmas, fleplawibas, laulibas-pahrfahpshanas, mauzibas,

sahdsibas, nepateesas leezibas, jaimoschanas. Wisa tas irr, kas zilweku sagahna." (Matt. Ev. 15, 19, 20). Un tas Apustulis Jehkabs ta runna: „Behz to, kad ta eekahroschana irr eenehmufees, tad ta dsemde to grehku, un kad tas grehks irr pabeigts, tad tas dsemde to nahwi (Jehk. 1, 15).“ Lai nu gau tas Runges tahdus bauslus irr dewis, kas mums us katru pahrkahpschannu to nahwi sohla, tad tomehr tas leelafais kauschu pulks irr tahds, kas mas par Deewu un par winna swebtu un taisnu dufmibu ko behdatu. Bet ko Deews irr sohlijis un runnajs, to winsch teescham turr un peepilda. „Deews ne leekahs apfmeetees (Gal. 6, 8).“ Lai tapehz arri schis notikkums, ko taggad lassifcet, tahdam lassitajam par mahzibu un beedinaschannu derr, kas wehl fakka, ka eekahroschana nekahds grehks ne effoht.

Kahda semmes-stubri dschwwoja wihrs ar sawu laulatu draugu un mihsceem behrneem. Semmes-gabbalinsch, no ka winnaam lihds ar sawu pamiliju waijadseja usturretees, bij sohli mas un turkshat smagga purwja-semme, kas gandrihs nekahdus auglus ne isdewe. To nu gan katrs sinu, ja Deews wezzakus ar baggatu behnu pulzinu irr apfwehtijis, bet turkshat grehtu pahrtikku peeschkibris, tad tehws un mahte ne warr wis rohkas flehpi turreht un mihskstos spilwendes gulleht, bet ka tikkuschi ween jastrahda, ja wissi grihb pahduschu buht. Ta nu arridsan scheem wezzakeem ar sweedreem waiga zauru deenu waijadseja strahdaht, ja wissi no scha semmes-gabbalina gribbeja pahrtikt. Winnu pirmas darbs bij schis: to no preekscheja saimneeka palaisu semmi atkal uskohpt un augligu padarriht. Abbi wezzaki, darbigi zilweki buhdami un no darba ne bihdamees un ne kaunedamees, strahdaja tikkuschi katrs sawu deenas darbu. Lihds ar saules lehschannu tehws ar kalpeem jau bij tihruna un mahte palihdscheja gannamu lohpu-pulzinu gannos isdsiht. Kad winna to bij padarrijusi, tad ta lihds tumescham wakkaram zitus mahjas darbus apkohpe, un kad saule sawu zekku pee debbes jau bij nostahjuse, un peekuffis tehws no grehta semmes-darba mahjas pahrnahze, tezgeja mihsa mahte tehwan pretti un luhdse winnu us wakkara-malkiti, ko tam bij sagahdajuse. Mubju mihsais basnizas-tehws

Mahrtinsch Lutters mehds ta fazziht: „Kas tikkuschi luhds Deewu, tas jau pussi no sawa darba irr pahrahdajis.“ Ka schis irr pateesigs wahrds to mehds arri pee scheem kaulineem warram redseht. Tikkuschi Deewu luhgdami un uszihrtigi strahdadami, winni jo deenas jo wairak ar saweem darbeem us preekschu tikke. Deews bij ar scheem nabageem, bet Deewabihjigeem kaudim, un apfwehtija winnu rohku darbu ta, ka tee bij swebtiti lauka un sehta. Winna tihruninds auge jauka labbiba, dahrsina preezigi seedeja abbelites un nesse ruddeni faldus auglus, un kuhdis dsirdeja preezigu lohpu mauroschannu. Ja nu jau lauka tahda Deewa swebtiba, zil wairak wehl sehta. Ak kaut, lassitajs, buhtu redsejis behnu pulzinu, no ta leelaka lihds tam masakam, zil preezigi tee deij, smeij un lehka; ka mihsrtigi tee saweem wezzakeem, ihpajchi mihsai mahte peeglandahs un to par to leelako laimi turr, kad kahdu brihdi-pee tehwa woi mahtes kruhts warr alduffseht. kaut redsejis, tehwu un mahti, ka tee sawus behnus sapulzina rihtos un wakkardes pee Deewa-luhgschannas, ruhpiji par winnu dwehselehm un meefahm gahdadami un to ween no wissas sirds wehsedami: „Ak kaut jel neweens no scheem behrineem schinni grehku pasauls dschwwojht ne pasustu, bet weenreis nahktu tai behnu drauds debbesis, fur tee tam Jehram warretu slawas-dseefmas dscedaht mihschigi.“ Deews nu winnu sweedrus tik baggatigi bij apfwehtijis, bet winni arridsan Deewam par tahdu schelastibu ne spehdami deesgan pateikt, ne aismirfe to ohtru darbu strahdaht. Un kas bij schis darbs? Tas bij kristiga behnu audsinaschana. To nu gan jau warram dohmaht, ka wezzakt, nekahdi baggati laudis buhdami, ne warreja behnus nekahdas augstas sinnaschannas un gudribas mahzihrt; ne warreja behnam nekahdu aumeisteri gahdaht, bet ka kuhrtija sawus behnus pee kahda gohdiga draudses skohlweistera skohla. Schi nu arri behnini tahs waijassigakas un derigakas mahzibas un sinnaschannas mahzijahs, kas kristigam zilwekam waijaga sinnaht. Kad sawus skohlasgaddus bij beiguschu un mahziba nogahjuschu, tad tee wehl pee wezzakeem palikke, kamehr Deews winneem katram weetu rahdija, fur teem bij dschwwoht.

(Turpittam beigums.)

R. U.

mi
zel
ju
ff
w
ur
la
D
w
ur
bu
ja
Ti
wi
ga
w
da

2
pe
stu
ta
wa
R.
ta
fa
1
af
su
we
stu
ku
we
ne
ta
de
tik
un
fd

• Prahtigi un labbi darrihts.

Schi gaddu-fimtena eefahlumâ Saffchu sem-
mê starp diwi zeemineem, Schumannu un Steidu,
zehlees dumpis. Teefas preefschâ gan wehl ne bij bi-
juschi, bet taiffjahs eet. Schumannam mahjâs ne ef-
ffoht, zehlees tai zeemâ ugguns-grehls un nodegguschas
winna mahjas. Steidis jahjis Schumannam pretti
un fatizzees scho usrunnajiis: „Zeemin, tu effi ne-
laimigâ, tawas mahjas nodegguschas, un mannas
Deews pafargajiis. Mahj taggad pee mannis dsh-
woht; zil ween spehschu, wiffadi tew lihdjeschu,
nn muhsu stribdis warr palikt meerâ lihdi tu us-
buhwefees. Kad buhsi usbuhwejees, tad warrest. —
ja tew tihf — muhsu stribdi teefai nodoht.“ —
Tizzu, ka Schumanns ne buhs wis pehzal teefas dur-
wis wirrinajiis! — Kâ irr ar tewi, lassitajis, woi
gaddahs ir tew zeeminu jeb zittu labbad teefas dur-
wis wirrinamas? — Toprohhjam fargees zil speh-
dams no tam, tad prahtigi un labbi darriji!

J. B.

• Dshwi Deewa namma afmini.

Tizzigas dwehseles, kâ Apustulis Pehteris 1 gr.
2 nod. 5 p. runna, teel ustaitas, ka dshwi afmini
pee garriga namma zaur Jesu Kristu un us Jesu Kri-
stu, kas pats tas stubea-afmins irr, us ko wis
tas nams kôhpâ eetaifhts, usaug par swehtu Dee-
wa nammu eefsch ta Kunga. Gwes. gr. 2, 20, 21.
Kad Jerusalemes Deewa nammu taiffht grîbbeja,
tad tohs afminus, ko pee ta pascha uszelschanas
fawedde, papreefschu apzirte un gattawus taiffja.
1 Aehn. gr. 5, 17. Ta waijag arri teem dshweem
afmineem, tahm tizzigahm dwehselehm, kurras zaur
swehtu kristibu pee schi namma uszelschanas teef fa-
westas, ne ween ar bauflibas, bet arridsan ar kru-
stu un behdu zirwi apzirteem un gattaweem taiffteem
kluht. Kad Jerusalemes Deewa nammu no gatta-
weem afmineem taiffja, tad tur nekahds weffers
nedf zirwis, nedf zits kahds dselfes-rihls dsirdehts
tappe, 1 Aehn. gr. 6, 7. Ta arri, kad pastara
deenâ ta debbesu Jerusalemes, tas Deewa pilfats,
tikf ustaithts, tad arri pee ta pascha taiffschanas
un buhwefchanas nekahdu klawwefchanu un dau-
fchanu ne dsirdehs, jo tahs tizzigas dwehseles, kâ

dshwi afmini schinni pasaulê dshwojoht, irr gat-
tawas taifitas preefsch scho swehtu buhwefchanu;
ittin kâ rakstihhts stahw: „Neds behdas, nedf brehl-
schana, nedf raifes wairs buhs, jo tahs pirmas
lectas irr nohst.“ Jahu. par. gr. 21, 4.

H. B—b—g.

Par peeminu,

ka Leelwirhts un Krohna-mantineels, Besarewitschs,

Nikolai Alekxandrowitschs

Leepaja masgatees bijis no 19ta Juhna lihdi
31mai Juhli 1860.

Meld. Heil dir im Siegerkranz.

1. Deews swehti Keiseru,
Muh' angstu wald'neeku,
Lai muhsch Tam jauks!
Lai Wiina mihsliba,
Un spehscha gohdiba
Seed Kreewu walstiba
Kâ puffu lauks!!
2. Deews swehti Leelwirhtu,
Keiserisku Angstibu,
Nikolaju!
Leepajas pilfata,
Kur schogadd' weeseja,
Tur labprabt redseja
Krohna-mantneeku.
3. Jaunekla waigâ nirdf
Tew Tehwa mihta firds
Kâ speegeli.
Ne ween ar leelungeem,
Pilfata augstmanneem,
Bet arr' ar arrajeem
Tu runnaji.
4. Arraju mahjinâs,
Klehtis un buhdinas
Apskattiji,
Tew mihle Kreewsemme,
Pim krohnus Kruwsemme,
Leepaja, Widsemme,
Kur ween bijl.
5. Laimigas Tu isfkattes,
Schehligs parahdijeos
Teem kantineem.
Luhgshanas peenehmi,
Skohlas apmekleji,
Dabwanas pasneedfi
Nabbadineem!!

6. Deenäs, kad Wald'neeks,
 Buhs mums itt Keisers labs,
 Kā Winna Tehns.
 Ta muhsu zerriba! —
 Deems lai to siiprina,
 Tam muhsu gaxrina! —
 To luhdsam mehs.
7. Kad laudis — Waldneefus —
 Mihliba faistitus
 Jauki faturr,
 Tad laime iszeffahs,
 Gudriba isplefchahs,
 Salds meers tad apmettahs
 Scheitan un tur.
8. Sefchajās neddekās
 Par Dewi preezajahs
 Leepajneefi!
 Schee qohda laizini,
 Kā rohsu waidfani,
 Kā fapni jaukakt
 Nisftrahjuschi.
9. Bet jauka peemiana,
 Tam' waiga uskfatta,
 Paleef wehl schē.
 Ta zeeti eespeesta
 Gantianu firfnitā,
 Kā pukke dehfita
 Seedehs wehl tē.
10. Deems swehti Leelwirftu!
 Tam puschlo zellianu
 Jffatru deen'.

Lai Winnam fatrs ribts
 No jaunā awfwehtibts;
 Tefl ilgi dšibwes bhibds —
 Jauki arween!!

G. F. S.

Sluddinafchanas.

No Sarkanmuischas Krohna pagasta teefas tohy
 pehz Kudigas lambara-waldifchanas pawehlfchanu wif-
 feem pee teem Krohna nowaddeem: Sarkanmuischas,
 Biltenes, Ufchawas, Lizentes, Wentspils- un Bil-
 tenes-mefchafunga, Wentspilskunga, Wentspils-
 Biltenes- un Ufchawas-basniškunga-muischas pee-
 derigeem draudfes lohzeekem no wihrifchu un fee-
 wifchu kahrtas, kā arri teem atpirtkem nekruhfehēm,
 las ahrsypufs fawa nowadda ar paffehm jeb bes pas-
 fehēm dšhwo, zaur fcho fluddinafchanu usfazzih̄ts,
 lai winni schē tahs usfakkamas-fhmes fanemū, tahs
 usnemifchanas fhmes lihds **2tram Webruarin 1861**
 schē peenefs un pee zitteem nowaddeem femi leef pee-
 rakfitees; un kas to ne klaufhs, tas lai gaida, ka pa
 Jurgeem 1861 minneem schē taps deenasta weetas
 eerahditas un paffes tad wairf ne dabhuhs. 1

Sarkanmuischā, tāi 14tā Oktoberi 1860.

(Nr. 729.)

Pag. wezz. Jakob Kaustohn.
 Teef. ftrihw. G. Steinhansen.

Sezzes Krohna-muischā tohy us Jurgeem 1861
 freetns fallejs, prezzeh̄ts jeb neprezzeh̄ts, meflehts.
 Alah̄takas fannas pee 3

muischas waldifchanas.

S i n n a s.

Kofmana mahzitajam preefch muhsu tizzibas brabeem **Sibiria** zaur Luttera draudfes palihdšibas-lahdi esmū
 aishutijis, ko no jaunā bija fakrahjusi: **Laudenes** draudse 9 rubl. 50 kap.; **Chergeles** dr. 4 rubl. 75 kap.;
Lepkalna dr. 4 rubl.; **Jaan-Peebalgas** dr. 8 rubl.; **Krimuldas** dr. 9 rubl. 65 kap.; **Kohkneffes**
 dr. 1 rubl. 30 kap.; **Allukfnes** dr. 3 rubl.; **Slohlas** dr. 9 rubl. 50 kap. **Kohpā:** 49 rubl. 70 kap. fudr.
Rihgā, 14tā Oktoberi 1860. **Biskaps Walter.**

Latweefchu draugu beedribas liffumi pawehl: ka **Latweefchu Awifēs** tikkai tahdas wezzas un jaunās
 druffatas grahmatas war isfluddinaht, las no Latw. draugu beedribas paheluhfotas un appreestas tappufchas.
 Zitta wibra, nedf arri pascha rakfittaja, jeb grahmatu-pahredeweja pascha spreedumu jeb fannu par fawu grahmatu
 bes Latw. draugu beedribas fannas un spreeduma **Latweefchu Awifēs**, — kas taggad ar schih̄s beedribas
 fannu tohy apgahdataš, — **Awifchu** = apgahdatajs ne drih̄ft **Awifēs** eelift. Ja nu
 kahds fawu druffatu grahmatu **Latweefchu Awifēs** grih̄s liff isfluddinaht, tad lai fawu grahmatu nosuh̄ta pee Latw.
 draugu beedribas Direktoriumu ar to luhgšchanu, pehz liffumeem ar to grahmatu darriht.

To isfluddinajam tadehl, lai ikfates to finn un ne faunojahs, ja **Awifchu** apgahdatajs luhgšchanu prett fcheem
 liffumeem ne warrejis isdarriht.

Schulz.

Latweefchu Awifchu apgahdatajs.

Brihw drih̄leht.

No juhrmallas-gubernements augstas waldifchanas pusses: Collegienrath **G. Blaeſe**, Zensor. **Jelgawā,** tal 7. **Novemberi 1860.**
 No. 192.

Uwifchu

peeliffums.

Miffiones

V i n n a s .

Nr. 23.

1860.

XLII. **Par Deewa walstibu paganu starpà.**

11. **Uwifkas wakkara-puffes malla.**

(4)

(Stattees Nr. 22.)

Bapreefch nu par Sierras-Leones juhmallu, kas 60 juhdes garra. Ne zil tablu no fellas bet par brihnumu augligas juhmallas, fur zitronu, palmu un wihges lohli un zukkura=needre aug un gaisf par warru karstè, — fahkabs beefi un nepee-eetami meschi. Tè ta semme augstati pozestahs un stahwi kalni ar lohkeem apaugufchi parahdahs. Daudf tè irr to fawadu lehninu walstu, kas kà ihstèni warras-kungi par faweem laudim walda; weetahm atkal laudis bes nekahdas waldifchanas dshwo pawiffam sawà wakkà. Ihpafchi tè no wakkara-puffes fahloht dshwo Susu, Bagoju, Bullowu, Scheobru un Timmanu tautas, kurrähm wifsnotal Kristus Ewangeliums fluddinahts; bet pee wif-fahm, bes ween pee Timmanu=tautas, tas miffiones darbs lihds fchim par welti irr strahdahts; ir naids un karri, kurräs sawà starpà zits zittu eh-dahs, ir to wehrgu=kuptfchu besdeewiga andele tè to miffiones darbu isphofstijufchi. Tomehr par scho darbu, kas preefch zilweku ozzim parwelti strahdahts, bet lam tas Kungs sawà laikà auglus gan isdohs, mums ar ihseem wahrdeem jastahsta.

Bapreefch 1795tå gaddå no Galenderu Bap-tistu draudses nonahze diwi mahzitaji pee Susu tautas; bet wianni neneeka ne spehje isdarriht. Tå-pat arri bij ar diwi ammatneekem no Metodistu draudses, kas gaddu pehz tam pee tahs paschas

tautas apmettahs. Tad atkal par gaddu trihs Galenderu miffiones-beedribas iflatra pa diwi miffionareem turp nosuhtija, bet paschi sawà starpà ne warreja wis labbi fatiltees un bes tam tee pagani zits prett zittu karrojahs. Tahdå wihfè tè tas miffiones darbs palikke bes nekahda eesahkuma. Trihs no scheem miffionareem nomirre, zettortais fahlimis us Galanti atgreesehs; diwi, kas wehl atlik-lahs, Bruntrus un Greiks, paspehje lihds kahdam pilfatam, Kondajam ar wahrdu, 8 juhdes no juh-mallas no-eet. Bet pehz dauds iszeestahm breef-mahm un gruhtahm flimmibahm Bruntrus atgreesehs atpaffat pee juhmallas; Greiks weens pats palikke paganu widdå. Bet ne zil ilgi, tad winsch sawam Kungam Jesum par affins-leezineeku palikke. Kahdureis septini wihri no Susu tautas wianni ap-melleja, ar kurreem winsch wiffu wakkaru par kri-ftigu tizzibu farunnajahs; trihs no teem nakts-mahju pee wianna dabbuja. Dhtrå rihtå atradde to miffionari nomirruschu sawàs affinis gulloht. Kamehr winsch gulleja weens no wianna weeseem ar puzenast winnam bij kattu pahrgreesis, ohtrs ar zirwi winnam galwu bij pahrschkehlis. Par scho leetu Bruntrus, kas lihds fchim wehl daschlahrt tohs Susu Mohrus bij apmellejis, firdi fatreektis un ismiffis pawiffam scho malle atstahje un ne zil ilgi Galantè nomirre.

Desmits gaddus pehz tam Galenderu basnijas miffiones-beedriba scho atstahntu druwu atkal usnehe-me, nu zaur wianna eetaifijahs ihpafchas beedribas, kas par to publejahs, ka Mohru behrni taptu peenemti par audsekneem; kas to preefch tahda behrna ffohlefchanas wajjadfigu naudu eemakfaja, ta wahr-du tas behrns kristiba dabbuja. Diwi Wahzeeschus

Renneru un Artwiku, paprecksch turp nosubtija par
 missionareem; diwi gaddi pehz tam wehl trihs zit-
 ti Wahzeeschi, Milenders, Prasche un Butschers,
 turpat aisgahje. Tee pirmee diwlmiffiones stanzu
 eetaifija lahda pilsatina ar wahrdu Baschia pee
 Pangas uppes, un te leela lauschu sa-eeschanahs wee-
 na reise 90 Mohru behrni, las kristigu mahzibu bij
 dabbuschi, swehtu kristibu dabbusa. Aeri pee
 teem pee-auguscheem Kristus Ewangeliuma swehtiba
 drihs parahdijahs. So kamehr zittahrt te wiffas
 mallas bij atskannejuschas no trohkfna un bree-
 smahm, kad tee wehrgu-luptfschi te sawus warras-
 darbus strahdaja; tad nu bij meers un fluffa buh-
 schana. Reweens wis ne dsinne, neds spaidija tohs
 laudis, wiffur tohs redseja sawus darbus meerigi
 un ruhpiigi strahdajam un ar gohdu dsihwojam. Bet
 tahda labba un mihliga buhschana teem wehrgu lyp-
 tscheem bij reebiga; jo nu winnu besdeewigi petni
 te bij pagallam. Beepeeschi schee rasbaineeki ar luggi
 peebrauze, un ar warru sanehme 200 laudis un
 tohs par wehrgeem aiswedde. Pehz scheem wehl 5
 luggi ar scheem raibaineekem abrauze, un schee,
 Kristus un wiina wehstneefchu niknaki eenaidneeki,
 nodedsinaja wiffas miffiones ehlas. Tahdi warras-
 darbi pehzat wehl daschureis notikke un beidscht wiss
 tas pilschts ugguns-grehla aisgahje. Kristigs las-
 fitajs, woi tew firds ne fahp, kad tu tahdas lee-
 tas dsirdi no teem, las pehz Kristus wahrda irr
 dehwetli. Ka tak taifni paleek ta Kunga wahrdi
 (Matt. 10, 31): „Da zilweta eenaidneeki irr wiina
 pascha saime, un (Zahn. 13, 18): „Kas ar mannim
 maissi ehd, tas man minn ar lahjahm.“ Un zil
 daschlahrt tas wehl noteek muhsu widdu, ka lahds
 ais mantas lahribu spihdsina un spaida tohs, las
 Kristus swehtam wahrdam gribb gohdu doht; ka
 dascha frohgä ar elles leesmahm tihschi tohy ap-
 swillinachts tas taifnibas stahds, kas basniza irr
 dehstihst lauschu firdis.

Gr.

(Turpilikam wairak.)

**Bar tahm pasudduschaam awim no
 Israeta tautas.**

(Skattes Nr. 22.)

Bet wehl aisgahje dauds gaddu, kamehr ihsteni
 Zuhdu Missionari stary wiineem strahdaja. Zuhd

laikam effat dsirdejuschi no Ehrmana Pranka, no
 ta baggatigi swaidita mahzitaja un skohlas kunga,
 las no Kristus mihlestibas speests, ar 7 dahldereem
 dsihwa lizziba us sawu baggatu Deewu eesahje Alles
 pilschta ustaisht leelu nammu, kur pehzat dauds
 simts bahrinu behrnus usnehme. Schis patz
 Pranke lahdu reisi apraudfsija Wirtembergas semme
 sawu wezzu draugu, to zeen. Oksletta (Hochstett) mahz.
 Schis no sawa drauga schlerdamees tam fazzija:
 trihs leetas winsch effcht weenadi ween Deewam
 luhgschanä pee firds lizzis: 1) ka Deews gribbetu
 atkal baggatigi isleet sawu swehtu Garru par sawu
 kristigu draudsi; 2) ka winsch gribbetu strahdneekus
 schticht pee teem tumfscheem paganeem un 3) ka Dee-
 wa wihri arri eesahktu dohmaht ar kristigu apscheh-
 loschanu us Zuhdu tautas atgreeschanu.

Prankam schee wahrdi eekritte ka ugguns firdi.
 Mahjas pahrnahzis winsch sawus studentus skub-
 binaja par Zuhdu missionareem palikt, un greefe
 arri sawu deewabihjigu draugu azzis us scho allu
 apmehdiku tautu. Us scho swehtu darbu skubbi-
 nahts, weens promeffors, Kallenbergis wahrda,
 ustaisfija ar zitteem draugeem Alles pilschta tahdu
 ehku un skohlu, kur Zuhdu missionari tikke fatai-
 fiti us to gruhtu ammatu, stary Zuhdeem to Ewan-
 geliumu no Kristus pasluddinacht. Schi missionaru
 skohla irr 60 gaddus par leelu swehtibu Zuhdu tau-
 tai pastahwejusi, jo no winnas irr 20 missionari
 isgahjuschi, las ar raksteem, ar spreddikeem wiffur
 tahs iskliduschas awis no Israeta mahjas melleja.
 Wiswairak strahdaja weens no scheem missionareem,
 Steppinsch Schulz, 17 gaddus, ar no mihlestibas
 degdamu firdi stary Zuhdeem. Winsch irr fesch-
 tuhstoschas juhdses lahjahm ghjis zaur dauds sem-
 mehnm Afia, Ciropa un Awrika, wiffur tohs Israeta
 behrnus usrunnadams ar leelu drohschibu un mihle-
 stibu un pazeeschanu. Daschu reisi dsufnigi Zuhdi
 wiinam azzis splahwe, winnu saimoja, winnu
 kuhle, — bet mehs preezigi zerrejäm, ka ta no
 wiina issehtha fehkla dauds kuhlischus buhs is-
 nessusi debbes-schlukni. Nu publejahs 33 beedri-
 bas kristiga draudse, Wahsemme, Entenderu
 semme, Amerika un Schweizeru semme ar Zuh-
 du tautas atgreeschanu. Diwi simts missionari
 strahda sche un tur, wiswairak leelas pilschtas

no ga, em les idf it8 m8 h3: a: am tu vu us ee- ch- di. ib- efe flu bi- dā, du ai- u- ru u- rei ur ja. m, a8 ch- m- la le- di u to s- ri- eu h- ri 8

schinni Deewa wihna kalmā, stary kurreem wairaf par pussi paschi atgresti Zuhdi ir, kas nu dsennahs sawus braktus pehz tahs meefas pee to schehlastibas awoti, pee Jesu peewest.

Muhfu jauna Testamente irr pahrtulkota Obreeru wallada, un dauds dauds Zuhdu eefahl kluffiba la Nikademus nakti pee Jesus kahjam sehdeht, wehl bihdamees no jawu braktu niknuma un wajjaschanahm. Pascha Jerusalemē irr ustaisita jauna baniza us Ziana kasma, kur Ewangeliuma bislapi un missionari iklatra sesdeenā un swehtdeenā Obreeru un Galenderu walloda to Ewangeliumu no Kristus dauds Zuhdeem fluddina, kas no wiffahm semmehm weenadi ween us to sw. pilfatu aiseet, gribbedami tur nomit, jeb us Ziana isphostiteem muhreem raudaht par sawas tautas fohdibu. Bes schahs banizas arri turpat Jerusalemē Bruhschu Kehniafch ar Galenderu Kehnineeni kohpa irr ustaisijuschu Zuhdu skohlu un flimneeku nammu, kur Zuhdu behni teel mahziti kristiga mahziba un flimneeki teel aplohpti no kristigeem kohpejem.

Nedseet, tā irr tas lungs wiffur scho swehtu darbu pee Zuhdu atgreeschanas swehtijis; un daschu reisi leekahs, itt la tee laiki buhtu atspihdejuschi, no kurreem Bahwils raksta (Reem. 10): „Es ne gribbu, brakti, scho noslehpumu jums flehpt, la Israellam, bet ne wiffam, apzeetinaschana irr notikluff, teekam ta pilniba to paganu irr eegahjusi.“ Zo schinnis pehdigōs 50 gaddōs irr wairof par 20 tuhft. Zuhdeem us ta Kunga nahwi kristiti.

Bet tas missionaru darbs stary Zuhdeem irr parleekam grehts darbs; jo schee irr par dauds paschgudri un paschtaifni, un wiffadas blehdibas un leekulibas pilni. Arri tahdu ne truhft, kas to kristigu tizzibu tikkai peenemm ahriku pasauligu labklahschanu mesledami; zitti atkal atkaphjabs no ta Pestitata pehz sawas kristibas; zitti ne gribb Jesum to krusu pakkat nest. Zo to sinnat, la teem dauds irr jazeech, wiffwairof no saweem brahleem un raddeem, kas sawjabs kristitees us Jesus nahwi. Tad dauds reises tas wahrds teel peepildihst: „Tehws sawu dehlu nodohs, braktis sawu brakti. Dadeht, m. brakti, lai skattamees us scho nabbagu allu Zuhdu tautu tā, la us teem alleem paganeem ar schehligahm Jesus azzim. Winsch taudadamā

fazzija: „Al kaut tu apdohmatu, kas pee tawa meera derr“ (Luhf. 19, 42). Lai tadeht arri sargamees winneem apgrehzi bu doht ar sawu besdeemigu dshwoschanu; jo zaur tahdu nekristigu dshwoschanu winni teel wehl wairaf nodfhti no muhfu tizzibas. Es zerru, ja meh wiffi sawam Pestitajam ustizzigi pakkat staugatu la gaismas behni, la tad arri daschs weenteefigs Israelliteris, muhfu tizzibu un mihlestibu redsoht, prassitu, no kurrenes winneem nahl tahda swehta skaidra dshwiba, un tahds spehls? Daschs laikam no winneem arri eefahktu molleht muhfu pestifchanas afflu. Lai arri ne aismirstam par scho tautu Deewu luhgt, kas la Kains apkahrt staiga, la tekkuls un behguls, kas patti fewi irr nolahdeusees, brehdama: (Matt. 27, 25.) „Winna affinis lai nahl pahr mums un pahr muhfu behreem,“ la tam Kungam gribbetu patikt, to Mohsus apseggu no winnu azzim nonemt, lai winni dabbutu redseht ar tizzibas azzim us to, to winnu tehwi irr duhruschu; un la Jesus affinis nahktu pahr winneem par salihdsinaschanu.

Bet lai juhs wehl wairaf tiktu pasklubinati sawas rohkas pazelt, to Kungu luhgdami: lai nahl tawa walstiba tiklab pee paganeem la pee Zuhdeem, tad es jums wehl kahdus pateefigus stahstus no atgreeteem Zuhdeem stahstifchu. G. R.—r

Kahdas sinnas par Kihnias missionari Kaheli Gizlawu.

(Skattees Nr. 22.)

Gizlawā nu til mahzijabs un mahzijabs; no rihteem agri un walkarōs jebbu winsch grahmatas lassija, rakstija un mahzijabs. Bet sinnaschana winnu uspuhte; lepniba un gohda-kahriba jo wairaf winna firdi pahrnehme. Winna draugs bij pasemmigs Deewabihjigs zilwels; winsch daschu reis ar Gizlawu par to sahze runnaht, bet schis to wiffu laide pahr galwu. Pehz 6 neddefahm atnahze zits jaunellis, kas ar tizzigu prahtu, dedfigu garru un mihlestibas pilnu firdi bij ispuschokhts.

Winsch no firds darbojabs ar Gizlawu, gribbedams leyno garru no winna galwas iedfht un pasemmibu ar mihlestibu winna firdi eedehtliht. Kahdā walkarā atkal par scho lectu runnadams, winsch us Gizlawu fazzija: „Sinna schanas un gudribas tem par Deewu irr paliklufhas. Tu gribbi paga-

neem Ewangeliumu fluddinaht, bet patä effi eeffsch Deewa lectahm aukfts un nomirris. Woi gan warri zittam to doht, las pascham truhft? Jesuschko papreeksch sowu firde ar Deemabihjashanu, ihstenu tizzibu, mihlestibu, pasemmibu, un tad eij taweem brakteem, teem paganeem, paligä.“ Gizlaw's itt usmannigi klaufljahs un tad aisgahje gulleht. Winna beedrs, pee gultas zekds nomettees, Deewu peeluhdse un tad faldi aismigge. Bet Gizlawa galwä jauzahs nemeera dohmas un aisdsinne tam meegu. Winsch grohssjahs us weenu un us ohtru pussi, winsch kunstjeja un waideja. Winna draugs atmohdees, jautaja: „Mihlats brahl las tew lait? Woi tu flims effi?“ Gizlaw's albildeja: „Al, es esimu pasuddis, es esimu pasuddis! Sahmans manni sawds walgds sapinnis, manni pee besdibbina mallas noweddis, taggad pohsta un pasufchanä manni gribb eegahft. Winsch mannu firde ar lep-nibu un angssprachtibu peepildijis, winsch manni tä apmahnejis, ka es wisswehtakas leetas nizzinajis un tiffai fawu gohdu un labbumu meklejis. Al tu wiltineeks, tew irr laimejees manni ellä eegrubst.“ Schohs un wehl dauds zittus wahrds Gizlaw's runnaja. Gan draugs winna firde ar Deewa wahrdeem meerinaja, gan us Jesu Kristu, to frusta fistu, rahdija, bet winsch atjazija: „Las waier naw preeksch mannim, es esimu pasaudejis debbes walstibu, jo es esimu par dauds grehkojis. Es esimu pasuddis, es esimu pasuddis.“ Pehz kahda brihtina Gizlaw's palikke meerigs. Tad draugs us winnu fazija: „Las irr teescham teesa un augsti zeentijams wahrds, ka Jesus Kristus pasaulä nahzis grehziueklus swehtus darriht, storp kurreem es tas labbakais esmu.“ Bet wiss tas wehl neko ne palihdseja. Gizlaw's ka tahrpinsch lohziyahs un ka ishamissis waideja. Temehr winna draugs ne apnikke ar Ewangeliuma wahrdeem winna firde meerinahht un winna isbailes romdeht. Trihs stundas winsch tä publejahs, tad eesahje pamasam Deewa schelastibas faulite Gizlawa firde spihdeht un winsch waizaja: „Mihlats brahl! woi tu to pateesi tizzi, ka preeksch mannis nabbaga grehziuekla Deewa schelastiba wehl warretu buht?“ Draugs atbildeja: „Teescham, mihlats brahl! arri tu warri

tizzeht, ka Jesus Kristus arri temis deht pasaulä nahzis, tew tawus preklus gribb peedoht un tewi ar Deewu salihdsinaht. Arri tew winsch schohs mihligus wahrds usfauz: Nahzeet schurp pee mannim wissi, las juhs behdigi un grehtfiridigi effat, es juhs gribbu atweeglinaht.“ Un ka papreeksch isbailes Gizlawa firde mohzija, tä taggad pamasam sw. Garra meers un preeks to peepildija. Zekds nomettees, winsch fawu Deewu firsnigi peeluhdse, lai scheligli wianam greklus peedohtu un spehku pasneegtu, jaunu zekku staigahht. Tä zauru nakti ispuhlejuschees, abbi faldi aismigge. No rihta uszehlfuschees, wiini ar karstahm affarahm atkal Deewu peesauze, lai winsch teem spehku dohtu prett welna usmahkschanahm zihuitees un lihds pat nahwes stundinau uslizzigi fawam Kungam Jesum Kristum pakkat staigahht. Un wiina spehks bij eeffsch ta nespehziiga spehziigs; par jaunu Deewa raddijumu winsch bij palizzis. Gizlaw's joprohjam tschakli mahziyahs, bet nu waier ar to ne seppojahs; bet winsch wissu sinnaschanu par dahrgu no Deewa eedohtu mantu turreja, ar kurreu paganeem buhs palihdseht. Wezzais mahzitajs un wissi zitti skohlas beedri par Gizlawa atgreeschchanu lihgsinojahs. — Pehz pabeigteem mahzibas gaddeem winsch aisgahje us Ollanti un palikke tur kahds gaddus, kamehr Ollenderu missiones beedriba winnu pee paganeem us Jawas fallu aisfuhthija. Bet winna firde ilgodamees ilgojahs Pinefereem Ewangeliuma mahzibu fluddinaht. 1831mä gaddä winsch turp aisreisoja un tur uslizzigi 20 gaddus pee winnu dwehselehm strahdaja, kamehr tas Kungs winnu tai 9tä Augustä 1854tä gaddä pee sewis aisfauze.

Zaura sinna.

Daomejas (Uwrikä) paganu Kehniensch pawehlejis, tam nomiruscham preekschejam Kehninam par gohdu 2 tuhft. karrä zeeti fanemtus zilweklus nokaut un kahdu dihki rakt, ko ar zilweku affinin tä buhschoht pildihht, ka warroht ar laiwu braukt! Kehniensch effoht ar tahm kaimianu tautahm kareu eesahzis, lai to noliktu zilweku skaitli warretu dabuhht!?

—Id.

B r i h m d r i f f e h t.

No jubrmallas-gubernements augstas waldfchanas puffed: Collegientath G. Blaesé, Zeiser. Zelangä, tai 14. Nowemberi 1860.

No. 195.